

Kärlek utan rädsla

Sammanfattat av Peter Waller

Juni 2005

1 Jesus och ovillkorlig kärlek

Idag står jag här för att gräva ur brunnen som finns inom mig, något som vi alla har. Vi är ju alla "Präster och Kungar" som det sades vid en predikan här. Att jag står här är väl ännu ett bevis på det :-). Pröva det jag säger och tänk på vad DU kan bidra med till vår hälsosamma fullkornsdeg, där vi alla bidrar med våra gåvor. För någon månad sedan stod jag här och bad om hjälp. Jag törstade verkligen efter ovillkorlig kärlek, och vilket fantastiskt gensvar jag fick. Det här är rätt ställe att be om hjälp! Kärleken bar mig verkligen framåt, och det är säkert många fler som törstar både i och utanför vår församling.

Jag tänkte prata om vikten av ovillkorlig kärlek, kärlek som inte behöver förtjänas, kärlek som envist river gränser. Den ovillkorliga kärleken skänker barn såväl som vuxna trygghet och tillit. Historiskt har ofta mor- eller farföräldrar stått för den ovillkorliga kärleken. Nu när avstånden är större och takten högre är det frestande att säga "lyckas du med provet får du 100 kr", eller "Synda inte, så blir allt bra", men är det ovillkorlig kärlek? Hur når vi människor där de är, på deras villkor? I ovillkorlig kärlek är det alltså inte utgivaren av kärleken som ställer villkoren, det är mottagaren. Har ni hört frasen "Den som ger har handen ovanför". Det anspelar på någon som tigger med en öppen hand och givaren som lägger pengar i den öppna handen. Den som ger uppfattas då ofta som överlägsen. Låt oss vända på detta. När du vill ge, erbjud då med öppna händer ett smörgåsbord. Detta ger ett tydligare tjänande. Den största utgivaren av ovillkorlig kärlek är förstås vår Gud som älskade oss långt innan vi hört talats om honom. När jag stod här och bad om hjälp törstade jag efter just ovillkorlig kärlek, vilket det säkert är många som gör, även bland oss själva.

Mitt fokus här är inte barnuppfostran utan församlingens mer utåtriktade profil :-). När vi rör oss i områden eller grupper där vi inte känner oss hemma är det viktigt att vi genom bön och tankesätt är öppna för att bygga relationer. Då menar jag att bygga relationer mellan dig och personen du möter, men också till Gud. Jesus byggde relationer samtidigt som han kunde vara tydlig. (Joh 4:16-21). Han inbjuder till samtal, han säger inte "Det är fel" och slutar där. Han erbjuder en fortsatt relation mellan sig och den andre personen. Även i situationer där han utsätts för de starkaste tvivel för han en dialog (Luk 11:14-20).

Det är stor skillnad på att säga "Det är fel" eller "jag upplever att...". För mig är varje möte med en människa en ansats till en självvårdande situation. Finns det verkligen möten där vi kan glömma bort vår ödmjukhet? Kanske är det snarare så att vår rädsla och våra föruppfattade meningar blir till fiender för kärleken och relationerna. Hur ofta låter vi motivet till våra handlingar vara rädsla medan vi framställer det som kärlek till någon eller några?

Dubbla kärleksbudet
Matteus 22:36-39

Vägen framför andra
Kor 13:1-13

Jesus är vägen, sanningen och livet. Genom att låta Jesus verka i oss kommer alltså den orädda kärleken spridas och göra gott. Det är den orädda, ovillkorliga kärleken som är vägen (1 Joh 4:8)

1.1 Möten

Jag har hört en historia om ungdomar som under en skolresa bodde hemma hos familjer; ett projekt med utbyte och förståelse som mål. En del av familjefäderna behandlade sina fruar dåligt och ungdomarna berättade förstås för männen om hur de såg på kvinnornas situation. Kvinnornas situation blev då ännu mer tillstängd eftersom männen inte välkomnade fler besök. I en sådan situation är det inte alltid rätt att tala sitt hjärtas röst. Det kan krävas ett långsiktigt engagemang, en relation, som kanske startar med att ge ut sin adress till den kvinnan där man bor. Tänk er, på samma sätt, ett hembesök i en familj där kvinnan misshandlas. Jag hade haft svårt att hålla tyst, och skulle försökt tala misshandlaren till rätta. Det kan mycket väl bli sista gången de tog emot kyrkligt besök. För att bygga relationer skulle jag kanske ha lämnat ut mitt telefonnummer, eller min e-mail till kvinnan. Ett annat sätt kan vara att ge en så glädjande och förstående bild av sig själv att paret ser hopp och glädje i Gud såväl som i andra möten med människor :-)

1.2 Hur vi talar om möten

Längs landsvägarna runt Mangochi i Malawi finns det gott om småbyar. Under några dagar följde några kompisar och jag en hemvändande familj till en sådan vilsam och myllrande by. Marken är, som på många ställen i Afrika, röd och torr. Alldeles i närheten finns Malawisjön, "the Lake". Solen håller oss i skuggan och de långa sandstränderna känns lockande. Byn där vi bor saknar elektricitet och livet är en blandning mellan gammalt och nytt. Fiskarna använder nylontråd till sina allt större och effektivare nät. Vi bor hos en trevlig familj som snällt visar oss var vi ska sova. När mörkret faller och diskussionerna avtar börjar vi leta efter toaletten. Vår värd pekar mot en låg trähydda i hörnet av trädgården. Samtidigt håller han fram en tändsticksask.

Vad i hela världen skall man med den till?

Utrustad med en avancerad pannlampa stegar jag självsäkert in på toaletten. För att hitta hålet till latrinen riktar jag ljuskäglan ner mot golvet. I samma ögonblick störtar en svärm flugor från skithögen rakt mot mitt ansikte. Som tur är håller jag munnen stängd och flugorna försvann lika snabbt som de kom.

Vad hade Du gjort?

Flugorna drogs till den ljusstarka lampan på min panna. Om jag hade valt den svagare tändstickan så hade jag undvikit fluganfallet. Värden kände till problemet, och ville hjälpa oss. Språkproblem, bristande förtroende och övertro på modern teknik fick mig att välja lampan istället för tändstickan. Tänk så fel det hade blivit om jag visat bilder på hemska toaletter och inte berättat om den omtänksamme mannen som gjorde sitt bästa. Det är genom bilden av den omtänksamme mannen som relationer byggs, inte genom bilden av en hemsk toalett. När vi vistas i främmande miljöer och grupper behöver vi ibland, väldigt medvetet, använda tankesättet

"Så tänker vi igenom det en gång till". Jag hoppas på att lära känna Helig Andes röst, så att Helig Ande kan leda mig. Då hoppas jag på att kunna reducera mitt "Så tänker vi igenom det en gång till".

2 Strukturer eller avgränsningar

Har du tänkt på hur få det är i Ad Fontes vi upplever som hemlösa, prostituerade och narkomaner? Det är inte bara ett tecken på hur underbart helande Gud är, utan också ett tecken på att vi inte är tillräckligt utåtriktade. Så fort människor blir helade finns det plats för fler att må bättre. Med tiden blir vi förstås en allt starkare helande kanal för Gud. Förhoppningsvis når vi långt utanför vår församling, till vår vardag.

Men behövs ingen struktur eller avgränsning? Som jag ser det behöver vi struktur, men vill ofta ha avgränsningar. Strukturen är till för att vägleda oss då vi har svårt att lyssna på den Helige Ande, något som i alla fall jag har. En struktur påminner om en spindelväv; utan början och slut. Om det behövs mer är det bara att lägga till ännu ett varv. Hela nätet hänger ihop, drar man i ena ändan följer resten med. Matburkar som är till för att hålla isär kött och grönsaker visar hur avgränsningar fungerar. Strukturerna vi använder MÅSTE vara inkluderande, människor skall inte behöva förtjäna vår kärlek - vi bör sträva efter ovillkorlig kärlek. Principer som vi väljer att använda skall alltså bygga kärleksfulla relationer till människan du möter, inte sätta gränser mellan er. En struktur använder vi eftersom det är SÅ svårt att i alla sammanhang se på varje människa som en individ. Det är enkelt att se på våra fokusgrupper som strukturer, de hänger alla ihop och utgör inga avgränsningar. Emellertid kan det vara svårt att skilja på avgränsningar och strukturer, många gånger är den mest uppenbara skillnaden motivet. Det går att dra en parallell med den hårfina gränsen mellan en sporrande chef och en manipulativ chef med maktbegär. Återigen är det motivet som avgör. De flesta avgränsningar baseras på rädsla och inte kärlek.

Varför vill vi då ha avgränsningar? Kanske är det så här: Vi önskar trygghet och igenkännande i vår församling. Vi vill ta fart inför veckan som kommer genom våra gudstjänster. Många gånger orkar inte jag vara den utåtriktade personen, utan behöver själv uppbyggande. Det är många som berättat om hur uppbyggande och uppmuntrande det är att höra om mig som ny i församlingen. Det blir en häftig start inför veckan att vid varje gudstjänst märka hur Gud verkar i Lund med omnejd, hur kärleken river gränser. Min förhoppning är att Gud står för det som vi känner igen och känner oss trygga med i församlingen, inte andra människors värderingar. Även jag har farhågor om hur församlingen kommer att se ut i framtiden. Jesus är inte oordningens gud (1 Kor 14:33). Emellertid är han kärlek, och kärleken har en tendens att ena församlingen. Det är lätt att tänka sig hur ödmjukhet går att utnyttja, men om man möter ödmjukhet genomsyrad av Jesus är det faktiskt svårt att utnyttja den för dåliga syften. Många gånger är det vår egen övertygelse om kärleksfulla relationer som avgör utgången. Vid kraftigt missbruk av t.ex. alkohol eller narkotika kan det vara nödvändigt att vara väldigt tydlig och inte ge vika för att enbart ge kortsiktig hjälp. Den kortsiktiga hjälpen kan understödja ett fortsatt missbruk, vilket skyddas av osanningar. Om du är öppen för att se bort från din rädsla kan du kanske också se förbi de kortsiktiga åtgärder som är mest uppenbara (pengar, mat, o.s.v.). Detta är inte mitt område, men jag vill gärna lära mig mer. Ett närliggande exempel kommer från fallet där den döende mamman vill ge bort sin ring till dottern. Dottern svarar med ”Men mamma, inte skall du dö nu, allt kommer att bli bra”. Det är viktigt för mamman att ge bort ringen innan hon dör, men dottern vågar inte erkänna moderns snara död, hon är rädd.

Hittills har jag pratat om våra egna gränser, men den ovillkorliga kärleken river även andras gränser. När bådas gränser rivs närmar vi oss bestämt Guds rike, eller hur? Det är ibland svårt att se gränserna hos människan man möter. Det krävs mycket lyssnande. Jag själv tyckte att jag var kristen, mest för säkerhets skull. Nu, efter ett halvår i Ad Fontes, känns det som att det jag tydligt saknade var en relation med Jesus. Min gräns bestod nog av föruppfattade meningar. Tänk på att det kan vara svårt för andra att ta till sig Jesus om man känner sig obekvämt i rollen som utåtriktad kristen.

Under en vistelse på en ekoturismanläggning i Orissa, Indien fann vi oss inträngda i ett hus som omgärdades av ett högt pålstaket. Staketet avskärmade oss från den fina utsikten och de vänliga människorna. När skymningen kom fick min klassföreståndare nog och bjöd in alla nyfikna människor som samlats bakom staketet. Helt plötsligt bidrog staketet till att hålla oss alla samman. Det lilla utrymmet innanför staketet blev nu fyllt med människor. Jag själv deltog i en improviserad teater medan andra spelade och sjöng. Behåll den här vändningen i huvudet samtidigt som ni tänker på bilden av Ad Fontes som gavs under församlingshelgen. En hög, vacker och trång vas som förvandlas till ett brett fat. Ett brett fat som samlar många, föder många och som är lätt att dricka ur. Har ni tänkt på hur mycket vackrare fatet är än vasen, trots att vi talar om den vackra vasen. Det är bara så att vi upplever vasen som vacker. Det talades också om att vasen skulle smula sönder för att formas om. Det är inte säkert att den processen kommer bli friktionsfri, kanske kommer det kännas jobbigt att sträcka oss lite till. Men snart är festen här.

3 Mer om möten

Det finns en härlig kraft i enkla och okomplicerade budskap "Jag tror på Jesus, att han dog och återuppstod, och därigenom räddade mig". På samma sätt finns det en enorm kraft i vittnesbörd om vad Gud gjort i våra liv. Detta får många människor att upptäcka Jesus. Samtidigt finns det en fara med enkla budskap. I dagens stressade samhälle söker vi ofta desperat efter enkla lösningar och svar. Jesus, Kärleken, behöver vara med när vi sprider hans budskap, så vi inte förmedlar våra egna rädslor med enkla och slagkraftiga budskap. Då kan det verkligen gå fel. Dessutom är det inte alltid nödvändigt att ha ett enkelt svar. Jag upplever att diskussioner om rätt och fel ofta är viktigare än regeln som diskuteras, eftersom jag då förändras genom funderingarna som följer. Det är då jag gör en egen tolkning. Jag förändras alltså vid möten och inte genom avgränsning. Även den inre processen när jag försöker ta ställning för något är väldigt viktig, kanske viktigare än ställningstagandet i sig. Det är processen som leder mig framåt, inte reglerna.

Cynismen är farlig! Märker du att du sätter gränser, anklagar eller inte klarar av "så tänker vi igenom det en gång till", då kan det vara för att skydda dig själv. Du kan behöva tänka igenom, be eller ta en paus. Som jag förstår det består sann glädje, glädje från Gud, även i de mest avskrämda situationer — tänk på Moder Teresa. Det är inte med uppgivenhet och rädsla som vi bäst hjälper andra människor. Vi behöver själva kunna känna glädje för att hjälpa andra människor. Det kan faktiskt vara du själv som behöver all den där ovillkorliga kärleken. Det skall inte finnas några prestationsmål i utgivandet av ovillkorlig kärlek, man ger så länge man fortfarande kan känna glädje. Det kan innebära att man inte känner det mitt i en självavärdande situation, men att man fortfarande har kvar förmågan till att känna glädje.

Nu vill jag avsluta med några av mina föruppfattade meningar som jag kämpar med. Någon berättade för mig om Hoppets Stjärna, och om deras arbete i Irak. Jag genmäler snabbt "Det är väl en kristen hjälporganisation". Min rädsla lyser igenom, jag vet inte vad de gör, men tror att det är lite fuffens, de har säkert en dold agenda, ser inte till människors omedelbara lidande, struntar i kulturer, korståg,...Tänk om jag vågat läsa lite om Hoppets Stjärna innan jag antar sådant. Nu har jag fortfarande inte läst om Hoppets Stjärna, men jag har medvetet beställt information om kristet fältarbete för att göra upp med en del av mina föruppfattade meningar. Mitt förslag: Sök på Internet och läs, med ett öppet sinne och med Jesus ledning, om Dina stora farhågor.

Det har ofta varit så att teologi splittrar och tro enar. Det är lätt att uppfatta någon annans tro som teologi, medan min egen tro upplevs av mig som tro. Låt oss nu komma samman kring Jesus, Kärleken. Låt inte dina rädslor dra gränser mellan dig själv och andra, vad de än må tro eller göra. Låt oss enas för att tillsammans sprida Guds rike!

Takten i Ad Fontes minskar under sommaren, vilket känns naturligt men också lite frustrerande. Jag har ett förslag för sommaren: Vi bildar en aktionsgrupp kallad "Kärlek utan rädsla".